

Pestprotocol BS Harten4

Geschreven door Coördinator Sociale Veiligheid (CSV)
Maartje Beerens, oktober 2019

Herzien, april 2022

*Een kleine school
waar je groot wil worden!*

Voorwoord

Pesten is een groot maatschappelijk probleem en niet meer weg te denken uit onze samenleving. Het is een probleem wat onze aandacht verdient. Met behulp van de Kanjermethode gaan wij binnen onze school pestgedrag te lijf. Betekent dit dan dat er niet gepest wordt? Nee helaas. Maar samen met leerlingen, leerkrachten, directie en ouders proberen wij een open sfeer te creëren waar iedereen zich veilig voelt en waar leerlingen met een fijn gevoel naartoe gaan. Wordt er toch een leerling gepest, pakken we dit probleem meteen aan. Hoe? Dat lees je in dit pestprotocol.

1. Onze visie over veiligheid op school:

Het is in onze ogen van groot belang, dat de kinderen zich binnen onze school thuis voelen. Wij streven naar een prettige, ontspannen en open sfeer, waarin de kinderen zich gerespecteerd voelen en ervaren dat er voor iedereen, ongeacht capaciteiten en vaardigheden, de nodige belangstelling en aandacht is. Een dergelijke werksfeer vormt een basisvoorwaarde voor het bereiken van goede onderwijsresultaten en een positieve ontwikkeling van kinderen.

Belangrijk kenmerk binnen dit pedagogisch klimaat is dus een kindvriendelijke onderwijsleeromgeving, waarbij een gevoel van veiligheid en geborgenheid bij de kinderen de grondslag vormt.

Met behulp van dit pestprotocol willen wij het pestgedrag binnen onze school niet alleen aanpakken nadat een peestsituatie is gesignaleerd, maar ook pestgedrag voorkomen, door dit gedrag bespreekbaar te maken. Wij hopen, als leerkrachten van onze school, samen met de leerlingen en ouders een positieve en effectieve bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen en bestrijden van pestgedrag.

2. Plagen of pesten?

Pesten is iets anders dan plagen. Plagen gebeurt tussen ongeveer gelijkwaardige of even sterke partners en gebeurt naar beide kanten. Er is niet 1 plager en 1 geplaagde maar de kinderen plagen elkaar. Beide partijen zien het plagen vaak meer als een spel of een lolletje. De bedoelingen van het kind dat plaagt, zijn niet slecht, al kan een plagerij soms best even pijn doen.

Bij pesten daarentegen is er sprake van een ongelijke machtsverhouding. De pester heeft macht over het kind dat gepest wordt. De pester heeft – bewust dan wel onbewust – de bedoeling om zijn slachtoffer te kwetsen. Nog een duidelijk verschil tussen plagen en pesten is dat plagen gebeurt in het zicht van de leerkracht en pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten om.

Het is voor leerkrachten heel moeilijk om te achterhalen wat er zich precies afspeelt tussen de leerlingen onderling. Het is dan heel belangrijk dat leerlingen wordt geleerd hoe ze kunnen aangeven dat ze gepest worden of merken dat er in hun omgeving gepest wordt. Ook is de samenwerking tussen school en ouders is van groot belang.

Definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht, waarbij de macht ongelijk is verdeeld.

3. Preventieve maatregelen tegen pesten

Ter voorkoming van pestgedrag zijn in onze school de volgende maatregelen genomen en wordt in onze school de werkwijze van de methode 'Kanjertaining' gehanteerd.

- In alle groepen worden duidelijke groepsregels gehanteerd, die samen met de kinderen in de eerste weken van het schooljaar worden gemaakt. (Kanjer + 'Vraag het de kinderen'). Al deze regels zijn zichtbaar binnen de groepen.
- In alle groepen worden duidelijke regels gehanteerd ten aanzien van 'pestgedrag'.
- IVP-er en CSV-er gaan 1x per jaar de klassen rond om leerlingen te voorzien van informatie over pestgedrag.
- In de kanjerlessen (kringgesprekken en doe activiteiten) wordt gericht aandacht besteed aan hoe je met elkaar omgaat en hoe je een oplossing kunt zoeken voor pestgedrag. We hanteren hierbij de 5 belangrijkste regels van Kanjer: we vertrouwen elkaar, we helpen elkaar, we werken samen, we hebben plezier en we doen mee. Deze 5 regels zijn zichtbaar binnen de klassen en binnen de school.
- Het bevorderen van wederzijds respect en waardering van leerlingen onderling komt regelmatig aan de orde.
- Leerkrachten worden geschoold in Kanjertraining en hebben kennis en inzicht in de aspecten van pestgedrag. Ze kunnen het signaleren en handelen waar nodig is.
- Positief gedrag van leerlingen wordt gecompimenteerd en/of beloond.
- 2x per jaar wordt door de leerkrachten Scol ingevuld.
- 1x per jaar vullen de leerlingen van de groepen 6 t/m 8 het leerling tevredenheidsonderzoek van Vensters PO in.
- Kanjer komt regelmatig terug op ouderavonden.
- Er is gedurende de pauzes toezicht op het schoolplein, waarbij duidelijke gedragsregels en afspraken gehanteerd worden. Kinderen weten dat ze bij de pleinwacht terecht kunnen.
- Gemaakte afspraken worden regelmatig geëvalueerd in teambesprekingen en waar nodig is aangepast of aangevuld.

4. Help, ik word gepest. Bij wie kan ik terecht?

Iedere school beschikt over een interne vertrouwenspersoon en een coördinator sociale veiligheid. Op Harten4 zijn dit Mariska Smolders-van Bree en Eline Kraakman. 1x Per jaar gaan ze samen de groepen langs om te praten over pestgedrag en hoe te handelen en bij dit gedrag. Leerlingen leren wat het belang is van praten bij pestgedrag en bij wie ze terecht kunnen binnen de school en daarbuiten. De gegevens staan ook vermeld in de schoolgids en op de website. Even verduidelijking van bovenstaande rollen.

- Coördinator sociale veiligheid: Deze persoon wordt ingezet bij pestgevallen binnen de school (leerling-leerling). Het eerste aanspreekpunt is de eigen leerkracht. Maar lukt het de leerkracht niet om het pestgedrag te stoppen, dan zal de CSV een interventie inzetten om het pestgedrag te doen stoppen. Ouders worden hierbij betrokken.
- Interne vertrouwenspersoon: De IVP wordt ingezet als een leerling het gevoel heeft gepest te worden door een volwassene binnen de school bijvoorbeeld leerkracht of conciërge. De IVP-er zal in gesprek gaan met de desbetreffende personen en proberen om het probleem op te lossen. Ouders worden hierbij betrokken. Ook als sprake is van problemen in de

thuissituatie kunnen leerlingen terecht bij de IVP-er. (denk hierbij aan ruzie, geweld, misbruik, verwaarlozing, verslaving etc.)

Eigenlijk maakt het niet uit bij wie het gepeste kind zijn/haar verhaal doet, als hij/zij er maar over praat en weet dat hij/zij er niet alleen voor staat. Ouders, vrienden, opa's en oma's. Samen kunnen we ervoor zorgen dat het pesten stopt. Een andere mogelijkheid kan de kindertelefoon zijn.

5. Pestprotocol in werking

- Leerling wordt gepest op school
- De gepeste leerling licht de leerkracht en/of ouders in. De leerkracht bespreekt de situatie met de desbetreffende leerlingen. Ouders worden op de hoogte gebracht van de situatie. Van dit gesprek wordt verslag gemaakt en toegevoegd aan de registratie in Esis.
- Na 2 weken vindt er een terugblik plaats en inventariseert de leerkracht of het pesten is gestopt. De registratie wordt aangevuld en ouders worden weer op de hoogte gebracht.
- De leerkracht licht de directie en de IB-er in.
- Stopt het pesten niet dan wordt er in overleg met de Coördinator Sociale Veiligheid een onderzoek ingesteld. Hierin worden de pester, het gepeste kind, ouders en medeleerlingen gehoord. Onderwerpen die te spraken komen zijn: sinds wanneer wordt de leerling gepest, wanneer vindt het plaats, hoe vaak speelt het, waar speelt het zich af? Etc. Dit verslag komt bij de registraties in Esis. Er volgt een gesprek tussen de gepeste leerling, de pester, de leerkracht, ouders van beide partijen en de CSV.
- CSV stelt directie op de hoogte van de situatie.
- Onderwijsbehoefte. Er wordt een inventarisatie gemaakt van wat leerlingen nodig hebben. Wat hebben de leerlingen nodig:
 - De pester
 - De gepeste leerling
 - Andere betrokkenenAls eerste insteek wordt gekozen voor het vergroten van de competenties: Wat is wenselijk gedragen hoe kan dit vergroot worden? Hiervoor kan de CSV kiezen om een interventie in te zetten. Een mogelijkheid is ook het opleggen van (een) sanctie(s). Dit alles wordt vastgelegd in Esis.
- Terugblik. Na 4 weken wordt er weer contact gezocht met de gepeste leerling, pester en ouders. Hoe gaat het nu? Is het pesten gestopt? Registratie wordt aangevuld in Esis.
- CSV stelt directie op de hoogte van de situatie.

- Stopt het pesten niet, dan vindt er overleg plaats met de externe vertrouwenspersoon. Eventueel wordt de assistentie van een of meer hulpverlenende instanties ingeschakeld. Een ander mogelijk vervolg zou schorsing kunnen zijn. Registratie wordt aangevuld in Esis.

6. Adviezen voor ouders

Adviezen aan ouders van pesters

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen.
- Maak je kind gevoelig voor wat het de ander aandoet.
- Besteed aandacht aan je kind.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen

- Pesten op school kun je het beste meteen met de leerkracht bespreken.
- Als je kind lange tijd is gepest, vraagt dat om een uitgebreide aanpak. Neem contact op met de leerkracht, ga op school kijken.
- Als je van je kind er met niemand over mag praten, steun dan je kind, geeft het achtergrondinformatie en maak je kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken.
- Beloon je kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Blijf in gesprek met je kind. Doe dit op een positieve manier en geef adviezen om aan het pesten een einde te maken.
- Steun je kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat je kind opschrijven wat het heeft meegemaakt. Dit kan best emotionele reacties bij je kind oproepen. Dit is niet erg, als het maar wordt geholpen emoties te uiten en te verwerken.
- Laat je kind deelnemen aan sociale vaardigheidstraining.

Adviezen aan alle ouders

- Neem het probleem serieus: het kan jouw kind ook overkomen.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Praat met je kind over school. Hoe zijn de relaties in de klas, wat doet de leerkracht, wordt er gepest?
- Corrigeer je kind als het voortdurend anderen buitensluit.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer je kind voor zichzelf, maar ook voor anderen op te komen.